

Інформаційна база підприємств: проблеми достовірності та надійності

Чебанова Н.В., д. е. н., проф., Українська державна академія залізничного транспорту

Інформаційна база підприємства повинна базуватися на повній послідовності відображення даних суб'єкта господарювання. Одним з елементів інформаційної бази підприємств є фінансова звітність. Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів.

В умовах ринкових відносин, коли на економічному просторі одночасно працюють різноманітні господарські суб'єкти – юридичні та фізичні особи, звітність стає основним джерелом інформації. Кожний суб'єкт господарювання намагається знати все про своїх замовників та постачальників. При цьому на підприємстві повинна бути така система обліку, яка дає змогу отримати об'єктивну фінансову звітність, що стане інформаційною базою для аналізу, прогнозу та розробки управлінських рішень. Виникає необхідність оцінити, чи відповідає фінансова звітність критеріям однозначності, надійності, достовірності, тобто в цілому вона об'єктивна. Вирішити таку проблему можливо якщо буде розроблена відповідна методика оцінки прозорості фінансової звітності, яка підтвердить її адекватність.

Для оцінки достовірності даних у фінансовій звітності був розроблений структурно-рівневий метод аналізу. Оцінка фінансової звітності з використанням структурно-рівневого методу дозволяє вивчити вірогідні залежності між показниками з метою виявлення суттєвих відхилень, вивчення яких за допомогою наскрізних тестів дає змогу встановити факти порушення прийнятої облікової політики. Розроблена методика складається з етапів: отримання фінансової звітності, огляд фінансової звітності, розрахунок відносних величин, аналіз кожної окремої статті фінансової звітності, співстановлення форм фінансової звітності, розрахунок якісних показників діяльності підприємства. Задача аналітика своєчасно отримати існуючу фінансову звітність та провести її огляд – експертизу, розрахувати відносні величини, проаналізувати кожну статтю звітності, знайти взаємозв'язки та розрахувати показники. Висновок аналітика може бути: фінансова звітність є об'єктивна та достовірна або ні. Якщо фінансова звітність об'єктивна та достовірна, то прогнози, розроблені на основі такої звітності, будуть реальні, а система стратегічного управління надійна.

Отримані результати слід згрупувати в трьох напрямках:

- 1) статті, за якими є чітка система обліку та жорстка схема контролю;
- 2) статті, що мають єдині підходи до обліку, але слабка система внутрішнього контролю за їхнім формуванням, наслідком чого є значні коливання показників;
- 3) статті, що мають необґрунтовані коливання. Це такі напрямки обліку, де відсутня єдина облікова політика, яка базується на принципах

П(С)БО, та, як слідство, відсутність дієвого контролю за обліком та накопиченням такої інформації.

Підприємствам необхідно привести інформаційну базу – фінансову звітність - у відповідність до вимог стандартів обліку. Це допоможе здійснювати ефективне стратегічне управління фінансово-економічною діяльністю підприємств.